

Sygn. akt III KO 98/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **P. B.**

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 października 2019 r.

w kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 października 2014r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym w części, uchylającym w części, a w pozostałym zakresie utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt II K (...)

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

W dniu 25 lipca 2019 r. (data nadania pisma w administracji Zakładu Karnego w S.) skazany P.B. złożył do Sądu Najwyższego (za pośrednictwem Sądu Okręgowego w S.) wniosek o „wznowienie postępowania sygn. akt II K (...) ze względu na wyznaczenie sędziego w pierwszej i drugiej instancji sprzecznie z przepisami kodeksu postępowania karnego, złamanie art. 351 k.p.k., a tym samym niezgodne z przepisem Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności”. W dalszej części wniosku skazany powołał się na treść wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 12 kwietnia 2018 r. wydanego w

sprawie Chim i Przywieczerski przeciwko Polsce nr 36661/07 i 38433/07. Wskazał, że w sprawie o sygn. akt II K [...], w której został skazany, doszło do takiego samego naruszenia prawa, jak w sprawie rozstrzygniętej wskazanym wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, to jest również wyznaczono skład sądu do rozpoznania sprawy niezgodnie z prawem, co – w związku z treścią ww. orzeczenia ETPC rodzi potrzebę wznowienia postępowania w jego sprawie.

W toku czynności wstępnych, związanych z nadaniem sprawie biegu, ustalono, że przedmiotowy wniosek dotyczy postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym w części, uchylającym w części, a w pozostałym zakresie utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt II K (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek skazanego P.B. o wznowienie postępowania jest oczywiście bezzasadny, co skutkuje koniecznością odmowy jego przyjęcia, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest jednoznaczne stanowisko, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt III KO 25/18).

Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Wyrażenie "oczywista bezzasadność", w odniesieniu do wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania karnego w trybie art. 545 § 3 k.p.k., należy rozumieć podobnie jak na gruncie przepisu art. 535 § 3 k.p.k. Zatem

bezzasadność oczywista to taka, która nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna na pierwszy rzut oka, jest niewątpliwa i wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt II KO 49/15). Decydująca jest sama treść wniosku o wznowienie, który może być oczywiście bezzasadny z różnych powodów, na co wskazuje użyte wyrażenie „w szczególności”. Ta oczywista bezzasadność wynikać więc może choćby z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15).

Wskazana powyżej sytuacja, uzasadniająca odmowę przyjęcia wniosku skazanego bez wzywania go do uzupełnienia braków formalnych wniosku poprzez sporządzenie go i podpisanie przez podmiot profesjonalny - adwokata czy radcę prawnego - bez wątpienia zaistniała w przedmiotowej sprawie.

Przypomnieć należy, że stosownie do treści art. 351 § 1 k.p.k. - uchylonego przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1452) - sędziego albo sędziów powołanych do orzekania w sprawie należało wyznaczać w kolejności według wpływu sprawy oraz jawnej dla stron listy sędziów danego sądu lub wydziału. Odejście od tej zasady było możliwe jedynie z powodu choroby sędziego lub z innej ważnej przyczyny, co należało zaznaczyć w zarządzeniu o wyznaczeniu rozprawy (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2019 r., V KO 11/19).

Jakkolwiek w złożonym wniosku P.B. powołał się na rozstrzygnięcie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 12 kwietnia 2018 r. wydanego w sprawie Chim i Przywieczerski przeciwko Polsce, które należy odczytać jako powołanie przesłanki z art. 540 § 3 k.p.k., mogącej uzasadniać wznowienie postępowania, to jednak nie wykazał nawet w najmniejszym stopniu, aby w sprawie, w której domaga się wznowienia (sprawie Sądu Apelacyjnego w (...) sygn. akt II AKa (...)) lub Sądu Okręgowego w S., sygn. akt II K (...)) zaistniało tożsame uchybienie, związane z naruszeniem art. 351 k.p.k., implikujące konieczność rozważenia potrzeby wznowienia postępowania.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie w pełni aprobuje zasygnalizowaną przez skarżącego uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2014 r., I KZP 14/14 (OSNKW 2014, z. 8 poz. 59), która daje prawo do złożenia w niniejszej sprawie wniosku o wznowienie postępowania w oparciu o przepis art. 540 § 3 k.p.k. bez uprzedniego uzyskania w tej konkretnej sprawie stosownego orzeczenia ETPC. Jednak pragnie podkreślić, że to stwierdzenie pociąga za sobą konieczność ustalenia, czy jest spełniony warunek stwierdzenia naruszenia postanowień Konwencji tożsamego - w układzie okoliczności faktyczno-prawnych – do stwierdzonego w orzeczeniu (orzeczeniach) tego Trybunału wydanym przeciwko Polsce.

Podkreślić należy, że to na wnioskującym o wznowienie postępowania spoczywa obowiązek wykazania zaistnienia przesłanki uzasadniającej zastosowanie *in concreto* tej nadzwyczajnej instytucji wzruszenia prawomocnych orzeczeń sądowych. Tymczasem skazany, prócz samego odwołania się do wskazanego wyżej orzeczenia ETPC oraz gołosłownego stwierdzenia, że w jego sprawie „doszło do takiego samego naruszenia prawa, tj. niezgodnego z prawem wyznaczenia składu sędziowskiego” nie przedstawił żadnych konkretnych argumentów, dających podstawę do sformułowania powyższych zarzutów.

W tym stanie rzeczy wniosek P.B. o wznowienie postępowania należało ocenić jako oczywiście bezzasadny. Jednocześnie należy podkreślić, że regulacja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

as